

Yhteistyösopimus hautausjärjestelyjen tuottamisesta Kunta-Helsingille

1. Sopimuksen osapuolet

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Kaupunginkanslia

2. Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Hautausvoimilain (457/2003) 23 §:n 1 ja 2 momentin mukaan, jollei vainaja ole eläessään nimenomaisesti toivonut tietyn henkilön huolehtivan hautaamiseen, tuhkaamiseen ja tuhkan käsittelyyn liittyvistä järjestelyistä, voivat järjestelyistä huolehtia vainajan eloonjäänyt puoliso tai kuolinhetkellä vainajan kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa yhteisessä taloudessa jatkuvasti elänyt henkilö sekä lähimmät perilliset. Jollei kukaan 1 momentissa tarkoitetuista henkilöistä huolehdi järjestelyistä, voi myös muu vainajan läheinen huolehtia niistä. Muussa tapauksessa järjestelyistä huolehtii se kunta, jossa vainajalla oli kuollessaan kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta, tai, jos vainajalla ei ollut kotikuntaa, se kunta, jossa vainaja kuollessaan asui.

Kansallisen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen jälkeen hautausjärjestelyt kuuluvat jatkossakin kunnan järjestämävastuuseen. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla (jäljempänä sotepe-toimiala) on kuitenkin hautausjärjestelyjen vaatima osaaminen ja niitä koskevat vakiintuneet toimintakäytännöt. Näin ollen on tarkoituksenmukaista, että sotepe-toimiala tuottaa jatkossa hautausjärjestelyjä koskevan palvelun Kunta-Helsingille ja tällä yhteistyösopimuksella sovitaan kustannusten korvaamisesta kaupunginkanslian ja sotepe-toimialan välillä.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021, Uusimaa-laki) 20 §:n 1 momentin mukaan Helsingin kaupungin on eriytettävä hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) nojalla maksettavalla rahoituksella, lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä kertyvillä tuotoilla rahoitettava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen (eriytettävät tehtävät) kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa. Uusimaa-lain 20 §:n 3 momentin mukaan Helsingin kaupunki ei saa käyttää muuhun toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain nojalla maksettavaa rahoitusta taikka sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä perimiään asiakasmaksuja taikka muita näihin tehtäviin kohdistuvia tuottoja.

3. Sopimuksen kohde

Yhteistyösopimuksen kohteena ovat ne kustannukset, jotka syntyvät hautausjärjestelyistä sotepe-toimialalle silloin, kun vainajan läheinen henkilö ei huolehdi niistä. Näitä kustannuksia ovat omaisten puhelinneuvonta, hautauskulujen maksatus ja yhteydenpito sopimushautausvoimistoon sekä hautausjärjestelyjä koskeva valmistelu ja päätöksenteko.

Samassa yhteydessä sovitaan myös niistä kustannuksista, mitä sotepe-toimialalle aiheutuu vainajan omaisuuden haltuun ottamisesta ja hoitamisesta kunnes käräjäoikeus on määrännyt toimitsijan huolehtimaan kuolinpesän omaisuudesta (Perintökaari 40/1965 18:4).

Lisäksi sotepe-toimiala on huolehtinut hautausvoimistojen kilpailuttamisesta ja huolehtii siitä jatkossakin. Kilpailuttamisen voidaan katsoa kuuluvan sotepe-toimialalle, koska

sopimushautaustoimisto on tarpeen myös silloin, kun hautauskustannukset maksetaan täydentävänä toimeentulotukena. Varattomalle kuolinpesälle voidaan myöntää täydentävää

toimeentulotukea välttämättömiin hautauskustannuksiin kokonaan tai osittain. Täydentävän toimeentulotuen päätökset ja niistä aiheutuvat kustannukset kuuluvat sotepe-toimialalle.

4. Palveluiden hinnoittelu ja laskutus

Yksi hautausjärjestely vie etuuskäsittelijältä keskimäärin 0,5 työpäivää, ja yhden hautausjärjestelyn kustannukseksi muodostuu vuoden 2023 kustannustasolla 132 €.

Vainajan omaisuuden haltuun ottamisesta ja hoitamisesta aiheutuva työmäärä vaihtelee. Työn käynnistää ja siitä on vastuussa johtava sosiaalityöntekijä. Työssä voi olla mukana myös sosiaalityöntekijöitä ja sosiaaliohjaajia. Vaikka hautausjärjestelyistä huolehtiminen ja pesän omaisuuden haltuun ottaminen eivät aina realisoidu saman vainajan kohdalla, Sotepe-toimialalle aiheutuva kustannus lasketaan keskimääräisenä 0,25 sosiaalityöntekijän työpäivän kustannuksena kohdistuen kuhunkin ensimmäisessä kappaleessa tarkoitettuun hautausjärjestelyyn. Sosiaalityöntekijän 0,25 työpäivän kustannus on 85,30 euroa vuoden 2023 kustannustasolla.

Hautausjärjestelyjä tehdään vuodessa arviolta 200, jolloin arvio kokonaiskustannuksista vuositason tasolla on 43 460 euroa (vuoden 2023 tasossa). Summa sisältää edellä selostetun etuuskäsittelijän (26 400 €) ja sosiaalityöntekijän (17 060 €) laskennallisen työn arvon.

Tällä yhteistyösopimuksella sovitaan yhden hautausjärjestelyn kokonaishinnaksi 217,30 €, joka sidotaan peruspalvelujen hintaindeksiin ja tarkistetaan vuosittain sen mukaiseksi. Sotepe laskuttaa kaupunginkansliaa vuosittain toteutuneiden hautausjärjestelyjen lukumäärän perusteella.

5. Yhteyshenkilöt

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala: Anne Qvist, pohjoisen aikuissosiaalityön päällikkö

6. Voimassaoloaika

Yhteistyösopimus on voimassa 1.5.2023 alkaen toistaiseksi.

7. Allekirjoitukset ja päiväys

Kaupunginkanslia

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Toimialajohtaja Juha Jolkkonen